

DE VERBORGEN AANWEZIGE - vermaning

We zijn aan het oppassen op onze twee jongste kleinkinderen, Rens is 6 jaar en Noud is 3 jaar. Noud en ik zitten naast elkaar aan de eettafel. Zullen we verstoppertje doen? Noud vraagt ik? Dat doet Noud graag. Hij slaat zijn handen voor zijn ogen en ik ook. Nu zijn we verstopt opa, zegt Noud, nu zijn we verborgen. Ja Noud, zeg ik, nu zijn we verborgen.

Kiekeboe zeg ik, en onze handen gaan weg, we kunnen elkaar weer zien. We waren verborgen maar wel aanwezig. In elkaars nabijheid.

VERBORGEN AANWEZIGHEID.

Op 12 januari 2020 in de dienst heb ik aangekondigd dat ik daar in mijn volgende dienst op zou terugkomen. Dat was naar aanleiding van mijn wijziging in het Onzevader: Onze Vader in het verborgene.

Waarom niet: Die in de hemel is? De hemel, te ver weg. De hemel, boven en onder en de aarde als een platte schijf. Zo was het wereldbeeld in de Bijbelse tijd. De hemel daar boven. Te vaag, te onbestemd. Waar dan en hoe? Ons wereldbeeld is geheel anders, wij hebben een ander beeld over onze wereld en over de ruimte. En dan dit. God is niet ver weg, is nooit ver weg, niet ergens boven. God in het verborgene, daarin is God ons zeer nabij, daarin is God aanwezig.

Botsende wereldbeelden lijden tot verwarring.

Vanmorgen, hier in de vermaning willen we God ontdekken als verborgen aanwezige.

Zo begint het in Genesis 1: In den beginne schiep God de hemel en de aarde. De aarde nu was woest en ledig en duisternis lag op de vloed, en de Geest Gods zweefde over de wateren.

En God sprak: Er zij licht en er was licht. Nog geen dag en nacht, dat komt daarna.

Dat spreken van God gaat zo door, het hele scheppingsverhaal lang. Gods spreken, Gods woorden: dat is krachtige taal.

Hoe zichtbaar wordt God?

Het evangelie van Johannes begint zo: In de beginne was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God. Dit was in de beginne bij God. Alle dingen zijn door het Woord geworden en zonder dit is geen ding geworden, dat geworden is.

En in vers 18 staat: Niemand heeft ooit God gezien. Maar God is er wel, Hij is de verborgen aanwezige. Ook de sprekende God.

Zo is het begin van het verhaal in Genesis: Gods spreken. Dat spreken gaat maar door. Op veel plaatsen en momenten in de bijbel. Denk maar eens aan de roeping van Abraham: de Here nu zei tot Abraham: Ga

uit uw land en uit uw maagschap en uit uws vaders huis naar het land dat Ik u wijzen zal.

Abraham wordt geroepen om op weg te gaan, geroepen door de verborgen aanwezige. De stem van God klinkt, klinkt in hem.

Op weg gaan uit het gebied met veel goden, zoals ook later het volk Israël op weg gaat. Op weg uit het land Egypte, op weg uit de onderdrukking, bevrijd uit de slavernij.

Mozes is het land Egypte al eerder ontvlucht. Nu is hij herder in de woestijn. Daar in de woestijn heeft Mozes een bijzondere Godservaring. Hij ziet een vurige struik, een struik die niet verbrandt, een vuur dat blijft. Nieuwsgierig komt Mozes naderbij en dan hoort hij een stem: doe je schoeisel uit, het is hier heilige grond.

Mozes hoort een stem maar welke stem, van wie is die stem? Hier wordt Mozes geroepen, hij is een geroepene zoals Abraham dat ook was. De stem is Gods stem. God is hier aanwezig. Een opdracht, Mozes moet het volk Israël uit Egypte leiden.

Wie roept mij, vraagt Mozes, ik moet toch een naam weten, je naam maakt je tot iemand.

Dit is de naam die Mozes te horen krijgt:
Ik ben, die ik ben, Ik zal er zijn, altijd en overal.

Met deze naam moet Mozes het doen. God heeft zich aan hem geopenbaard. Hoewel verborgen, toch aanwezig. Hier heeft Mozes een bijzondere Godservaring, daar bij de berg Horeb.

Dat God aanwezig is, blijkt ook wanneer het volk uit Egypte trekt. Uit Egypte, door de Rietzee op weg naar de woestijn. Dit staat in Exodus 13: De Here ging voor hen uit, des daags in een wolkkolom om hen te leiden op de weg, en des nachts in een vuurkolom om hen voor te lichten, zodat zij dag en nacht konden voortgaan.

Wanneer de farao spijt krijgt en zijn soldaten achter hen aanstuurt verplaatst de wolkkolom zich naar achteren. De wolkkolom was verlicht aan de kant van de Israëlieten en verduisterd aan de kant van de achtervolgende soldaten. Zo beschermt God zijn volk. Zo is God de aanwezige beschermer. God is een lichtend licht voor zijn volk, Hij is dat ook voor ons.

Elia is gevlucht omdat koningin Izebel hem wil doden. Izebel, vrouw van koning Achab heeft haar afgoden meegenomen die nu in het land worden aanbeden. Goden, afgoden waarover in enkele psalmen wordt gesproken. Onmachtige goden. Ze lijken heel wat maar zijn niets en kunnen niets.

Elia trekt de woestijn in, veertig dagen en veertig nachten tot hij bij de berg Horeb komt, dat is de berg waar Mozes de twee stenen tafelen met de wet van God ontving.

Elia komt bij een spelonk waar hij een bijzondere Godservaring heeft. Hij moet naar de top van de berg. Elia hoort tenslotte het suizen van een zachte koelte, hij verbergt zijn gelaat in zijn mantel omdat hij hier Gods aanwezigheid ervaart. Hier hoort hij de stem van God, van God die tot hem spreekt.

Zo zijn er meer verhalen in de bijbel. God is daarin steeds de aanwezige.

Nog kort dan dit: In Genesis 5 gaat het over Henoeh. Henoeh wandelde met God staat er. Denk niet dat Henoeh en God arm in arm wandelden. Nee, Henoeh leefde met God, God was hem steeds nabij. Henoeh leefde in volkomen eenheid met God.

Dan nu het gedicht van Bertus Aafjes.

GODSBEGRIP

God zit niet op een troon van chroom of nikkel-

Soms zit hij in een oude perenboom

En merelt

Soms staat hij op zijn hoofd in een klein kind

Want hij is altijd soms.

Hij is geen kerk van holle eeuwigheid

Hij is geen kathedraal van hoge lege almacht

Hij is een nu, een hier, en altijd soms

Soms lust die schuimt

Soms een verliefdheid

En wee de maagd.

Maar altijd is hij overal in alles

Zoals het is

Zoals het soms en altijd anders is.

Bertus Aafjes (1914-1993)

God zit niet op een troon van chroom of nikkel-
God is niet zoals de zichtbare afgoden, de beelden die
het van uiterlijk vertoon moeten hebben.

De merel in de oude perenboom – ook in het goddelijk
vogelgezag is God te vinden.

Dan zie je een kind op zijn hoofd staan waardoor je
buitengewoon wordt geraakt; ook daarin vind je God,
kun je een godservaring krijgen.

De kathedraal van hoge almacht – God heeft niets met
protserige rijkdom.

Nu, hier, altijd soms – god is er altijd en soms in een
bijzondere godservaring.

Lust, verliefdheid – ook daarin is God te herkennen.

Tenslotte: altijd, overal in alles – alles is één en daarin
is God, soms als een godservaring maar ook anders,
ook verschillend; ons nabij in verborgen aanwezigheid.
Dat is een troostrijke gedachte. Dat God er altijd is,
altijd nabij is, dat geeft vertrouwen.

Op bergen en in dalen, ja overal is God. Bergen zijn
hoogtepunten, dalen zijn de moeilijke tijden maar
overal is God, in alles is Hij ons nabij.

AMEN